

Najboljši slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 50. — ŠTEV. 50.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 2, 1927. — SREDA, 2. MARCA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

ŽALOSTNI KONEC MEHIŠKE "VSTAJE"

Estrada, ki je hotel tukaj organizirati armado, da navali na Mehiko, je bil obsojen na eno leto ječe ter \$10,000 globe. — Senator Borah je objavil korešpondenco z mehiškim predsednikom. Kršenje Loganove postave.

LOS ANGELES, Cal., 1. marca. — Gen. Enrique Estrada, prejšnji vojni tajnik v Mehiku ter organizator vstaje, katero so preprečili v San Diego zvezni uradniki, je bil obsojen v zveznem sodišču na ječe enega leta in devetih mesecev ter na globo \$10,000.

Zločin, radi katrega je bil general Estrada spoznan krivim, namreč kršenja nevtralnosti Združenih držav, določa maksimalno kažen dveh let ter globo \$10,000. Ko je zvezni sodnik Henning načil težko kazen, je reklo, da je treba priznati znacilni ženij ter zmogožnosti mladega jetnika.

— Zal mi je, da sem prisiljen obsoditi tako mladega moža, ki ima vse prilike, da postane mogočen v zadevah posestrimske republike.

Armada 150 mož je bila aretirana v San Diego. Jetnikom so odvzeli štiri aeroplane ter veliko množino municije in orožja. Sto mož te "armade" je bilo pozneje izpuščenih.

General Arnaiz in general Rodriguez, dva pričasnika Estrade, sta bila tudi obsojena na eno leto in štiri mesece ječe in vsak na \$500 globe. Deset nadaljnih voditeljev je bilo obsojenih na eno leto in en dan ječe in na \$1000 globe.

WASHINGTON, D. C., 1. marca. — Senator Borah je objavil včeraj svojo korešpondenco z mehiškim predsednikom Callesom glede petrolejske kontroverze, ki se vrši sedaj med Mehiko in Združenimi državami.

Iz korešpondence je razvidno, da hoče 380 ameriških petrolejskih družb zamenjati svoje poselne pravice za najeminske pogodbe, kot zahteva to mehiška ustava. Le 22 ameriških družb je vztrajalo na svojem sedanjem stališču.

Zemljišča slednjih predstavlajo 1,661,000 juter ali prližno šest odstotkov skupnega ozemlja, ki se tiče zahtev pred prvim majem 1917.

Te številke direktno nasprotujejo onim, katere je predložil senatu državni tajnik Kellogg v svojem odgovoru na Norrisovo resolucijo. Kellogg je sporočil senatu, da nasprotuje 43 ameriških družb mehiškim določbam in da so naprosile le štiri kompanije za najmeninske pogodbe.

V pismu je Calles poudarjal, da so se nahajali med družbami, ki so odklonile mehiško postavo, interesi Harry Sinclairja, Standard Oil in Dohenyjevi interesi. Angleška družba El Aguila, o kateri se domneva, da so jo pred kratkim kupili interesi Mellona, se je podredila, soglasno z izjavami Callesa, mehiški postavi.

Veliko število senatorjev je bilo mnenja, da je senator Borah kršil Loganovo postavo, ki prepoveduje korešpondence med ameriškim državljanom in tujim uradnikom, kajih namen je vplivati na stališče ene eli druge države glede sporov med državama.

Nadaljni senatorji so govorili o tem, da naj izreče senat javen ukor senatorju Borahu, kakor hitro se bo razpravljalo o njegovi resoluciji, ki določa preiskavo razmer v Nicaragui in Mehiku.

Novo preganjanje komunistov na Romunskem.

BUKAREŠTA, Romunija, 1. marca. — Pod pretezo, da nameščajo komunisti koncem marca v prizorišču revolucije s pomočjo Rusije, so arretirale vojaške oblasti večje število komunistov ter zaplenile tajno tiskarno ter večje število letakov. Vlada se je poslužila te priliki, da uveljavlja nadaljnje zatiralne odredbe. Namignilo se je, da bodo izvedene nadaljnje senzacionalne aresitacije.

Mlaða žena umorjena v banji. — pravi župan.

Oblast preiskuje skrivnostne okoliščine smrti osemnajstletne Mrs. Mabel Wood, katero so našli mrtvo v banji njenega stanovanja. Sprva so domnevali, da gre za samomor, a pozneje se je izkazalo, da se nahajajo na vratu ženske odtisi moškega paleca. V stanovanju se najbrž ni vršil boj, a opazili so sledove krvi na poti iz spalnice v kopalno sobo.

Njen mož je izjavil, da jo je našel v takem stanju, ko se je vrnil z dela domov.

Kantonska armada rekvirira ladje.

Kantončani so pričeli rekvirirati ladje za prevoz svojih čet. — Skoro ves ladijski promet na Jangtse reki je bil ustavljen. Azijsko brodovje je bilo koncentrirano v Šanghaju.

SANGHAJ, Kitajska, 1. marta. — Vojaška aktivnost se koncentriра trenutno v Sungkiangu, osem in dvajset milij južno od Pekinga, kjer se hočejo severne čete očividno postaviti po robu naprednjem Kantončanom v odločilni bitki.

Dve artilerijski brigadi ter dve brigadi strojnih pušk podpirajo infanterijo severnih čet.

Kljud vsem tem pripravam za odločilni boj pa sta odredila dva severna generala že vse odredbe, da pride na varno mesto v slučaju, da bi bila poražena. Posebni vlak, motorne čolne in avtomobile imata pripravljena, da zbežita, če bi se obrisala vojna srca od obeh.

Kot varnostno odredbo proti možnemu napadu Kantončanov z vodne strani se je odredilo, da naj bo vhod v Vangpu reko iz Vusunga tekoma noči zaprt. Vangpu reka nudi edino možnost, da se dospe iz Jangtse delte v Šanghaju.

Nadaljnih tisoč mož angleških mornariških vojakov je despolo včeraj semkaj. Splošna delavska organizacija je proklamirala v znamenju protesta eno uro trajajočo stavko.

LONDON, Anglija, 1. marta. — V nekem poročilu iz Šanghaja se glasi, da bo mogoče prišlo v Šanghaju do spopadov med severnimi oddelki.

Premagane čete maršala Suna so odklonile zahtevo, da naj se jih nademesti s Šantung četami, ki so medtem dospele. V poročilu se glasi nadalje, da so vojaki Suna ogroženi radi navzočnosti Šantung čet in vsled tega se boje oblasti, da bo prišlo do spopadov med "zavezniškimi armadami".

WASHINGTON, D. C., 1. marca. — Pet nadaljnih rušilev je dobilo včeraj povjelo, naj se pojede v Šanghaju. Celo azijsko brodovje je sedaj koncentrirano v Šanghaju, z izjemo par ladij, ki so ostale v Manili in majhni katarski čolni patrulirajo po gorenjem toku reke Jangtse.

Admiral Williams je včeraj sporočil, da je položaj v Šanghaju izvanredno miren, a klub temu polnu nevarnosti. Ojačanja iz Šantunga so dospela v Šanghaj ter korakajo skozi mesto, da zgradite obrambe čete proti naprednjem Kantončanom.

Transporthni položaj na Jangtse postaja vedno težavnejši. Kantončani rekvirirajo vse mogoče ladje za transport čet. Z izjemo treh ameriških ladij leže vsi potniški in tovorni parniki v Hankovu ali Šanghaju.

Pijanost vedno nezgoda, — pravi župan.

Župan Walker se je pokazal včeraj izključno s človeške strani. Pri neki seji razdelilnega odbora je izjavil, da je pijanost vedno le nezgoda ali nesreča.

Vprašanje je prišlo na vrsto v zvezi s poročilom medicinskega odseka, ki deli penzije in smrtnine uslužbenecem. Robert Burd, mornar mestnega čolna, je padel preko krova ter utonil. Medicinski odsek je objavil, da je bil mož najbrž pijan in da niso vsled tega sorodniki upravičeni do smrtne v znesku \$766.50.

Zastruženje ameriškega poslananstva.

Francoska policija je zavarovala ameriško poslanstvo v Parizu, ko je bila oživljena agitacija za Sacco in Vanzetti.

PARIZ, Francija, 1. marta. — Po par mesecih je bila v Franciji zoper oživljena agitacija komunistov in socialistov proti usmernenju Sacco in Vanzettija in sicer tako vznemirljiv način, da je bila postavljena v zadnjih štiri in dvajsetih urah straža policistov in detektivov krog ameriškega poslanstva.

Med drugim je reklo:

— V deželah, meječih na Pacifični ocean, bi najrajše utopili v vedenju Šanghaja vse one, ki hočejo intervenirati v raditev, ker simpatiziram s Kitajci.

MOSKVA, Rusija, 1. marta. — Na velikem zborovanju, katerega je udeleželo kakih tri tisoč ljudi, je imel včeraj Leon Trockij nagovor, ki je bil večkrat prekinjen od navdušenja in dolgo časa trajajočega pleskana.

Med drugim je reklo:

— V teh deželah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

Troki je obsodil posredovalce.

Leon Trocki je ostro napadel zapadne intervencionistične sile ter izrazil svoje simpatije s Kitajci.

MOSKVA, Rusija, 1. marta. — Na velikem zborovanju, katerega je udeleželo kakih tri tisoč ljudi, je imel včeraj Leon Trockij nagovor, ki je bil večkrat prekinjen od navdušenja in dolgo časa trajajočega pleskana.

Med drugim je reklo:

— V teh deželah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh deželah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh deželah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh dežalah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh dežalah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh dežalah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh dežalah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki pomen raste neprestano.

Združene države se širijo na sever v Kanado, na jugu v Nicaraguo in preko celega pacificnega morja ter zastavljajo vso svojo moč za odprtva vrata na Kitajskem.

Trocki je prečital v sarkastičnem tonu angleško poslanstvo, pričemur je pripomnil, da bi moral Rusija poslati poslanico Angliji ter protestirati proti natisovjetski propagandi.

— V teh dežalah se bodo zavorili v bližnji bodočnosti važni dogodki. Evropa se ne more sprizgniti z dejstvom ter tudi noči priznati dejstva, da so postale Združene države obvladujoča svetovna sila, ki p

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and address of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$8.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

JUGOSLAVIJA IN RUSIJA

Po dolgotrajnem oklevanju so začele države, druga za drugo, priznavati boljševiško Rusijo.

Bivša carska vlada je bila priznana od vseh držav in dežela.

Med carsko vlado in vladami ostalih dežel so vladali več ali manj prijateljski odnosa, ruski poslaniki so uživali na vseh dvorih velik ugled.

Pa je bila navzlie temu carska vlada najbolj koruptivna, in roke moža, ki ji je načeloval, so bile neizmerno bolj umazane od krvi kot roke marsikafera podivjanega boljševika.

Pa je bilo vse v redu. Sto petdeset milijonskemu rusemu narodu je vladal car privandrane familije, car ki je nosil ob svečanih prilikah na glavi krono, vredno petdeset milijonov dolarjev. To je imponiralo.

Štrmgolavili so ga in se povzpeli na njegovo mesto ruski ljudje, živec bodisi v pregnanstvu, bodisi v nižinah ruskega življenja. Ljudje, ki so domnevali in slednjič s svojimi dejanji tudi dokazali, da ruski narod povsem lahko pogreša carja ter celo udobneje živi brez njega.

V cesarskih in kraljevskih državah ter kapitalističnih republikah, se je pojavilo strašno ogorčenje in zgrajanje.

— Vse prej kot pa priznati boljševiško sodrgo!

Mi sicer ne simpatiziramo z boljševiki, toda konštatiрамo sledeče: —

— Ogoroma ruska država preboleva bolečine svojega preporoda. Ni vse tako kot bi moral biti, toda neizmerno boljše se ji godi kot se ji je godilo pod carjem. In če bi Rusom namesto boljševikov sam satan vladal, bi jim bilo razmeroma boljše kot jim je bilo pod carjem.

Države, kot je naprimer Anglia, so se uživele v časovne razmere ter so obnovile z Rusi diplomatske zveze.

Nekatere države, katerim so razni kapitalistični in imperijalistični interesi zaplankali oči, pa nočejo ničesar vedeti o taki obnovi.

Med temi državami zavzema "odlično" mesto tudi Jugoslavija, ki odločno zavrača celo govorice, da se snujejo kaki prijateljski odnosa.

Ko je neki list nekaj takega sprožil, je vrla slovensko in odločno zanikalca vse govorice glede kakega namenovanega priznanja.

Zaenkrat torej ne bo še ničesar.

Po našem skromnem mnenju je Rusiji prokleto malo, če jo Jugoslavija prizna ali ne, dočim bi Jugoslavija ne storila posebno velike napake, če bi Rusiju priznala.

SAMO IME JE DRUGAČNO

Tekom stoletij in tisočletij se je marsikaj izpremenilo. Kjer je sedaj Italija, je bilo nekoč mogočno rimsko cesarstvo.

Rimsko cesarstvo je razpadlo vsled razuzdanosti naroda in vsled korupcije na najvišjih mestih.

Stari Rimljani so častili razne bogove.

Med njimi je bil najbolj krediten bog Apolon.

Stari pisatelji nam pripovedujejo, da je bil Apolon bog solnca, zdravilstva, božanstev, pesništva, lepote, mladosti, uspehov in preročevanja.

Tudi moderna Italija ima takega boga.

Poleg vseh lastnosti, ki so jih Apolonus pripisovali, je ta človek še bog vojske, politike, ekonomije, industrije, mornarice, zračnoplovstva itd.

In se ne imenuje Apolon, pač pa Benito Mussolini. Moderni Lahi so še vedno tako praznoverni kot so bili njihovi predniki Rimljani.

Novice iz Slovenije.

Ravnatelj Amat Škerlj umrl.

V Gotni vasi pri Novem mestu je umrl Amat Škerlj, gimnaziski direktor. Pokojnik je bil odličen solnik in velik prijatelj mladine, ki je izgubila z njim svojega najboljšega vzgojitelja. Bil je odločno naprednega preprica.

— Za svoje zasluge je bil odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvezemski nedelj in praznikos.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče nasnam, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

Subscription Yearly \$6.00.

SPOMINI FRANCOSKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem Dnevniku".
C. H. LUCIETO

IZREDNO ODKRITJE

Par dni nato sem se vrnil v Bern, tudi tu so mi dali novo mesto. Šlo je topot za to, da izsledim v Ženevi ali neposredni okoli tega mesta nemškega vojnika z imenom Kohr. Švicarski vojaški oblasti je namreč nekdo anonimno javil, da je ta možak večkrat potoval v Francijo po načrtu potovanja von R...

Ko sem prišel v Ženevo, sem se oglašil pri naših agentih, ki so mi povedali, da so nekatere potankosti anonimnega pisma, ki so bile sicer večja, resnične, da pa prav ničesar ne vedo o Kohru. Njegov naslov je bil neznan in niti vedeli niso, kakšen je njegov osebni popis.

Ker pa je ime Kohr v Nemčiji zelo razširjeno, je bilo tega možaka ravnotako težko najti kot iglo v kupu sena. Toda ustrešil se ni sem nobenega dela ter sem takoj začel z raziskovanjem. V seznamu hotelskih gostov nisem našel nobenega Kohra, kar sem pravzaprav pričakoval. Enako ni bilo nobenega v nemški knjigi. Če torej ta možak ni stanoval niti v hotelu, niti ni bil hišni posetnik, je ali imel lastno stanovanje ali pa je stanoval pri enem brez vilnih nemških agentov in seveda ni bil najavljen pri policiji. Vkljub temu sem raziskoval naprej in dva dni pozneje sem po dolgem letanjem imel popolni seznam vseh Kohrov, ki so stanovali v Ženevi.

Bilo jih je samo 34! Malenkost!

Ker sem pa vedel naslove vseh teh ljudi, sem upal kmalu priti do konca.

Ruska kožuhovina.

O neizmernem prirodnem bogastvu ruskih step, prostranih mevirij in malo obljudjenih snežišč nam priča tudi sledenje: Pred vojno je Rusija izvozila vsako leto približno za 35 milijonov rubljev kožuhovine. Statistika pa nam ne pove, koliko milijonov in milijonov in milijonov različnih kož pa so porabili Rusi doma, saj je znano, da se radi zavijajo v kožu, ker imajo dolgotrajno in zelo ostro zimo.

Pa tudi živalim v mrljih krajih je potreben topel kožušček, ki ga preskrbi priroda sama. Zato sta Sibirija in severna evropska Rusija najbolj oblagodarjeni z divjačino, ki daje prebivalstvu toplo oblike in tudi dokaj dober snušček. Navedli bomo zgojiti nekatere živali, čiji kože se posebno čislajo zaradi lepe kožuhovine ali ki so gospodarsko pomembne, ker so silno razmnožene in da je dober lev.

V Sibiriji živi v večjih krdeljih največji glodavec bober, ki si građi ob močvirjih in rekah umetno domovje. Meter dolgi kožuh ima rjavno - svikasto ali črnasto dlačko, ki je jako nežna in gosta. — V Evropi je bober dokaj redek.

Zelo lepo kožuhovino kovinasto, sive do srebrne barye daje ruski bizam. Sovjetske oblasti pa so dale zapolditi tudi večjega ameriškega bizama, ki ga namesto smotreno gojiti in kar najbolj razmnožiti. Krzno za zapestnice, ovratnike in drugo izgotovljeno.

Več kot mesec dni sem zasledoval z največjo strogoščjo preteklosti vseh teh možakov, in črhal vse one, ki so se mi zdeli neusumljivi, drugače za drugim.

Na ta način sem jih odpravil trideset, ki so bili sicer večinoma nemškega pokolenja, ki so se pa zanimali izključno za svoje zadave in ne za naše. Ostali štirje so se mi zdeli sumljivi radi njih življenja in govorjenja in radi razsipačanja denarja, ki ni bilo v nikakem razmerju z njih skromnimi dohodki.

Predvsem sem nadaljeval svojo preiskavo, sem mu hotel strgati krinko z obraza ter dogmati, kdo se skriva pod njem.

Vedel sem, da ima nemški centralni vojnički urad v Bernu za vsakega spijona, ki se nahaja v njegovi službi, poseben predel, v katerem se nahajajo "curriculum vitae", osebni popis in fotografija agenta.

Če je bil torej Kohr član bernškega urada, kot je to javljal nimeni podpis, ni torej preostalo drugače, kot pogledati v predel, kjer se nahajajo njegove liste.

Sklenil sem, da za enkrat pustim pri miru ostale tri osebe istega imena in da se zanimam samo za tega.

Če je bilo res, je bil rojen 4. januarja v Zuruechu, kot sin nemških starišev, ki so bili optirali za švicarsko državljanstvo. Čeprav je bil podvržen vojaški dolžnosti na podlagi švicarskega vojaškega zakona, je trdil, da mu radi sumljivega vnetja predstnikov ni treba služiti.

Vsekakor je bilo na tem možaku vse sumljivo!

Od naših agentov v Zuerichu sem zvedel, da Kohr ni bil vpisan v nobeni matični knjigi v tem mestu. Dognal sem pa tudi, da na sanitetnem odšku helvetske ar-

Sibirski posebnost je še beli medved, z dolgo, posebno lepo dlakovo.

Od domačih živali dajo lepo kodrasto kožuhovino jagnječko. Najlepši — karakul — pridejo iz Ukrajine in Turkestana. Pred vojno je bil cenjen letni proizvod na blizu 2 milijona kož.

Najvažnejši kupec ruske kožuhovine je bila pred vojno Nemčija, ki je pokupila do 80 odstotkov celotnega izvoza. Večinoma so bile kože sirove; le nekoliko zajejih in veveričnih so izvozili predelanih. Seveda, Nemčija ni toliko kož potrebovala zase, temveč je izgotovljeno krzno prodajala na ameriški in pariški trg. V vojnih letih, ko je Rusija izgubila glavnega odjemalca Nemčijo, medtem ko v neutralnih in zavezniških deželah ni imela zadosti zvez, je produkcija kož znatno nazadovala. Divjačina, tudi tiste vrste, ki so bile z bogatih brezglavcev in nosmotrenega lava v nevarnosti, da izumre, se je okreplila in lepo razmnožila. Število ovac je v času državljanske vojne in lakote, ki je kmalu nato nastopila, globoko padlo.

Začimivo je, kako je vojna s svojimi posledicami izpremenila izvozni trg ruske kožuhovine. Ko se proti koncu leta 1921 na svetovnem trgu zopet pojavila ruska kožuhovina in je bila stalno načrščati, je bila Nemčija z 11 odstotki na tretjem mestu med kupci. Na mesto Lipskega sta stopila London, ki je v predvojnem času kralj potrebe svojega krznarstva z ameriškimi in avstralskimi koža-

Izplačilo honorarjev gimnazijskim profesorjem.

Finančno ministrstvo je obvestilo proračunski odslek ministrstva prosverte, da je kredit za izplačilo dolžnih honorarjev gimnazijskim profesorjem že nakazan. Izplačevanje se prične še v kratkem.

ADVERTISE in GLAS NARODA

mi in ki je zdaj prevzel 50 odstotkov, ter New York, kjer se je razvilo med vojno znatno krznarstvo, pač znamenje blagostanja, ki ga je prinesla Ameriki vojna načrščati Europe. Amerika je dandanes poglaviti odjemale ruskne kožuhovine, saj gre tudi znaten del izdelanega krzna preko Londona na newyorški trg. Pozna se, kdo je obubožal in kam se je presefilo predvojno evropsko azkožje. Ameriški denarni mogoteli so nadomestili evropske grofe in barone, ki se danes bore za skorjo kruno.

Izvoz ruskih kožuhov v zadnjem letu znaša po približni ceni na 60 milijonov rubljev. Ta številka je zgovorna priča narodno - gospodarske važnosti kožuhovinarstva. Priznati je treba, da so se tega dejstva zavedli v polni meri še sovjeti, ki so pričeli s smotri, nini delom. Med drugim se mnogo brigajo za racionalen lov in zadostno varstvo divjačine. Začasno so tudi zaprli več kompleksov, — kjer se divjad varno giblje in zmnoži. Potom obsežnih organizacij so dosegli, da pride koža kolikor mogoče brez prekupevajočev na trgu. S tem je zaslužen lovec narastel do 65 odstotkov prodajne cene.

Da se kolikor mogoče zadovolje inozemski kupci, je izvozni urad izdelal točna navodila za sortiranje blaga, ki je namenjeno za izvoz, kar je sleves ruske kože še pevečalo. Izvozne tvrdke — polovico izvoza je v državnih rokah — moreno niti ustreči vsemu povpraševanju.

KROTILEC MONTMARTRA ARETIRAN

V nekem baru pariškega Montmartra se je zabavala družba moških in žensk. Naenkrat sta planila od sosedne mize dva neznanca na nekega gospoda v veseli družbi ter ga zvezala prej, predvino je mogoče misliti na odpor. Zbrani apasi so spoznali, da imajo opraviti izurjenimi detektivi. Zato so mireno gledali, kako sta detektiva zvezala njihovega tovariša. Tako sta inspektorja Aymar in Chadal utrotili strahovalce Montmartra.

Gra za nevarnega zločince, znane v Parizju pod imenom Peter Kerčičan. Mož je nazival tudi Manovelli ali Pier Valentini. Policija ga je dolgo zmanjšala, da se bo nad Lazarjem in ostalimi maščeval s tem, da jih bo izdal. Poiček je svojo ženo in svojega otroka ter z njimi odšel. Med potjo je ženi svojo namero zaupal. Žena pa z njim ni soglašala. Hotel se je vrnil, da bi obvestila hajduke preteči jim nevarnosti. Ilij je zgrabil za roko, hotej jo začršati in pregoriti. Ker žena ni hotela slušati, je potegnil Ilij iz zapeča nož ter ga zasadil ženi v prsi. Umiračoča žena je zaklicala svojemu otroku: — Teči domov in povej, da me je Ilij umoril.

Po izvršenem umoru je podal Ilij na orožniško postajo, kjer je svoje tovariša ovadil. Orožniki so sicer izjavili, da zadava ne spada v njihovo kompetenco, pozneje pa je prišlo do zasedovanja hajdukov v večjem stilu in danes jih sedi lepo število v preiskovalnem zaporu, med njimi pa tudi Ilij.

Pri zasliševanju skuša obremeniti Ilijia ostale, ostali pa njega. Vsakdo hoče biti nedolžen: hajduki so bili nasprotniki, oziroma Ilij Ilij.

Med aretovanci je tudi več žen in dekle, občinski kmet (župan) Vlajko Vudakovič in rezervni podpolkovnik Dragutin Živkovič.

Moje ime . . . . .

Naslov . . . . .

Mesto in država . . . . .

HAJDUKOVANJE V SRBIJI

Homolje je naša Korzika. V homoljskem gorovju, v homoljskem, zviškem in mlaškem srezu je bilo vedno več ali manj hajdukov.

Hajdukovanje se je obranilo v teh krajevih še izza turških časov, samio da dandanes hajduštvu nima več revolucionarnega značaja.

Eden od najglasovitejših hajdukov je Ivan Babejč, ki ga nazivajo člani njegove tolpe "Gorski etvica. Ivan Babejč hajdukuje še skoraj deset let.

Babejč je izborn organizzator. Ko so preganjali meseč novembra lanskoga leta njega in njegovo tolpo orožnik in vojaške patrulje, jim niso mogli do živega.

Zakaj Babejč ima prijatelje skoraj v vsakem selu in njegovi hajduški tovariši se rekrutirajo iz vseh stanov, iz vrst najbolj sirenih ljudi, prav tako kot iz vrst najbolj premožnih kmetov in trgovcev, med njegovimi prijatelji se nahajajo selski panduri in župani. In, če je treba, postanejo člani njegove tolpe "spekulanti", ki hodijo iz sela v selo ter knujejo v predajajo živino.

Pri teh svojih pohodih si ogledajo krajevne razmere in obvezajo ostale člane tolpe o zasledovanjih po orožnikih in vojaških patroljah.

Kljub vsemu pa sedes danes veliko število Babejčevih hajdukov za zamreženimi okni.

Krivo temu je v prvi vrsti dejstvo, da se je zaljubil hajduk Lazar Radovanovič v ženo svojega tovariša, hajduka Ilij Ilič.

Eden od hajdukov se je poročil. Z veselje svatbe se je podalo več hajdukov v hišo tovariša Ilij Iliča, ki jih je celo tri dni sijajno goštjal. Lazar dan je zasačil Ilij Ilij Lazarja Radovanoviča, ko je tudi na dvorišču njegovi žene in uho prijazne besede, ki so ženi zelo ugajale. Kmalu nato je zasačil Ilij Lazarja baš v trenotku, ko je objel njegovo ženo okoli vrata. Pri tem je imel Lazar držno čelo, da je dejal Ilij osorno: — Ilij, molči, ste.

To je bil pričetek tragedije. Ilijobusni Ilij je sklenil, da se bo nad Lazarjem in ostalimi maščeval s tem, da jih bo izdal. Poiček je svojo ženo in svojega otroka ter z njimi odšel. Med potjo je ženi svojo namero zaupal. Žena pa z njim ni soglašala. Hotel se je vrnil, da bi obvestila hajduke preteči jim nevarnosti. Ilij je zgrabil za roko, hotej jo začršati in pregoriti. Ker žena ni hotela slušati, je potegnil Ilij iz zapeča nož ter ga zasadil ženi v prsi. Umiračoča žena je zaklicala svojemu otroku: — Teči domov in povej, da me je Ilij umoril.

Po izvršenem umoru je podal Ilij na orožniško postajo, kjer je svoje tovariša ovadil. Orožniki so sicer izjavili, da zadava ne spada v njihovo kompetenco, pozneje pa je prišlo do zasedovanja hajdukov v večjem stilu in danes jih sedi lepo število v preiskovalnem zaporu, med njimi pa tudi Ilij.

Pri zasliševanju skuša obremeniti Ilijia ostale, ostali pa njega. Vsakdo hoče biti nedolžen: hajduki so bili nasprotniki, oziroma Ilij Ilij.

Med aretovanci je tudi več žen in dekle, občinski kmet (župan) Vlajko Vudakovič in rezervni podpolkovnik Dragutin Živkovič.

Moje ime . . . . .

Naslov . . . . .

Mesto in država . . . . .

DELO SLOVENSKEGA ODPADNIKA

Iz Ajdovščine poročajo: G. Jerkič, učitelj v Podkraju, nadaljuje svoje iskarotsko delo, ki ga je pričel za časa svojega učiteljevanja v Sv. Križu. Njegovo delo in obnašanje v Sv. Križu je začelo predsedati tudi šolskim oblastom, nakar je bil premeščen v Podkraju. Za časa Avstrije vsaj tako pripovedujejo njegovi tovariši, je bil avstrijant prve vrste, No. ljudem,

ki jim je trebuh Bog, ni težko presefilo tolpo orožnik in vojaške patrulje, jim niso mogli do živega.

Zakaj Babejč ima prijatelje skoraj v vsakem selu in njegovi hajduški tovariši se rekrutirajo iz vseh stanov, iz vrst najbolj sirenih ljudi, prav tako kot iz vrst najbolj premožnih kmetov in trgovcev, med njegovimi prijatelji se nahajajo selski panduri in župani. In, če je treba, postanejo člani njegove tolpe "spekulanti", ki hodijo iz sela v selo ter knujejo v predajajo živino.

Pri teh svojih pohodih si ogledajo krajevne razmere in obvezajo ostale člane tolpe o zasledovanjih po orožnikih in vojaških patroljah.

Kljub vsemu pa sedes danes veliko število Babejčevih hajdukov za zamreženimi okni.

Krivo temu je v prvi vrsti dejstvo, da se je zaljubil hajduk Lazar Radovanovič v ženo svojega tovariša, hajduka Ilij Ilič.

Eden od hajdukov se je poročil. Z veselje svatbe se je podalo več hajdukov v hišo tovariša Ilij Iliča, ki je zgrabil za roko, hotej jo začršati in pregoriti. Ker žena ni hotela slušati, je potegnil Ilij iz zapeča nož ter ga zasadil ženi v prsi. Umiračoča žena je zaklicala svojemu otroku: — Teči domov in povej, da me je Ilij umoril.

Po izvršenem umoru je podal Ilij na orožniško postajo, kjer je svoje tovariša ovadil. Orožniki so sicer izjavili, da zadava ne spada v njihovo kompetenco, pozneje pa je prišlo do zasedovanja hajdukov v večjem stilu in danes jih sedi lepo število v preiskovalnem zaporu, med njimi pa tudi Ilij.

Pri zasliševanju skuša obremeniti Ilijia ostale, ostali pa njega. Vsakdo hoče biti nedolžen: hajduki so bili nasprotniki, oziroma Ilij Ilij.</p

